

Stent Yardımlı Karotik Anjiyoplasti

Stenting ve karotik arter anjiyoplastisinin rolü tanımlanmamıştır ve yararları kanıtlanmamıştır.

Bu nedenle ABD, Tennessee, Nashville Vanderbilt Üniversitesi Tıp Merkezi Cerrahi Bilimler Damar Cerrahisi Bölümü'nden Dr. CB Ross ve arkadaşları 39'unda stenting ve karotik arter anjiyoplastisi yapılmış 41 cerrahi olguya ait deneyimlerini bildirmişlerdir. (Kasım 1996-Kasım 2001)

41 uygulamanın 40 tanesi teknik olarak başarılı olmuş ve operasyon sırasında ölüm görülmemiştir. İleri dönemde 1 tanesi inme sırasında olmak üzere 6 hasta ölmüştür. 30 gün için büyük inme oranı 41 hastada 1 (%2.4); 30 günlük inme/geçici iskemik atak oranı ise 41 hastada 3 olarak gerçekleşmiştir (%7.3). Birincil karotik tıkanıklık nedeniyle tedavi edilen hastalarda yineleme ya da geç dönem nörolojik olay görülmemiştir. Bununla birlikte bir ya da daha fazla karotik endarterektomi geçirmiş, yineleyen

karotik tıkanıklık nedeniyle tedavi edilen hastalarda 18 aylık ortalama izlemde yineleme oranı %23 olmuştur. 3 hastada yineleme karotik rezeksiyon ve greft (yama) yapılması gereksinimini doğurmuştur.

Dr. Ross "Karotik arter anjiyoplastisi ve stenting teknik olarak en basit anlamıyla karotik revaskülarizasyonu sağlar. Bununla birlikte rolü tanımlanmamış ve yararı kanıtlanmamıştır. Cerrahi revaskülarizasyon ameliyat edilebilecek karotik lezyonu olan hastalar için uygundur" demiştir.

Bununla birlikte Dr. Ross cerrahi revaskülarizasyonun güç karotik lezyonlar için her zaman uygun olmayacağını eklemiştir. "Bu nedenle karotik hastalık tedavisinde uzman olmaya niyetlenmiş tüm cerrahlara karotik stent yardımcı anjiyoplasti için gerekli becerileri kazanmalarını ve sürdürmelerini öneririz".

Am Surg 2002; 68(11): 967-75

Orta Yaşlı Kadınlarda Hipertansiyonla İlgili Biyolojik Faktörler Sosyodemografik ve Psikososyal Koşullardan Daha Önemlidir

Lund Üniversitesi'nden araştırmacılara göre hipertansiyon, çalışma yaptıkları 6901 kadında özellikle kalıtle ilişkili bulunmuştur. Kapsamlı analizde hipertansiyon ile ilgili bulunan tek sosyodemografik faktör düşük eğitim düzeyi olmuştur.

Perimenopozal durum ile hipertansiyonun ortaya çıkışı arasında ilişki görülmemiştir. Hipertansiyon riski, orta ve üst düzey alkol alınması ile artmıştı. Diğer yandan, sigara kullanımı ile risk azalmıştı; kilo artışı olan kadınlar arasında sigara koruyucu etki yapar görünüyordu.

Sigara ve hipertansiyonun kardiyovasküler hastalık risk faktörleri olarak saptanmış olmalarına karşın, araştırmacılar doğrudan bağlantı gözlemediler. Sigara ve alkol arasında etkileşim yada doğrudan ilişki olmamasını araştırmacılar "mekanizmaların karmaşıklığı" diye yanıtlamışlardır.

Çalışılan 6901 kadının 1887'sinde (%27.3) hipertansiyon saptandı. 996 hasta ilaç tedavisi kullanıyordu ve 891 hastaya çalışma sırasında tanı kondu.

Yaş kontrollü istatistiksel analizde, hipertansiyonla pozitif ilişkili birçok faktör vardı. Bunlar hiperlipidemi, ilaç tedavisi, ailede hipertansiyon öyküsü, bel-kalça oranı, son 25

yılda vücut kitle indeksinde en az %25 artış, serum trigliseritleri, serum kolesterolü ve haftada 84 gr.dan fazla alkol tüketimiydi. Yüksek yoğunluklu lipoprotein kolesterol hipertansiyonla negatif olarak ilişkiliydi.

Araştırmacılar güncel olarak sigara kullanma ile vücut kitle indeks artışı arasında belirgin bir etkileşim buldular. Sigara içenlerde, vücut kitle indeksi en az %25 artmış olanlara göre hipertansiyon riski daha düşüktü.

Sigara ve alkol arasında etkileşim bulunmamıştır.

Blood Press 2002; 11(5): 270-278

Diyabet Hastaları Metabolik Kontrol ve Kardiyovasküler Riski Azaltmak İçin Sıkı Bir Koruyucu Hekimliğe Gereksinim Duyar

Tip-2 diyabet insidansı artma eğilimindeyken metabolik kontrol ve kardiyovasküler risk faktörleri üzerine yoğunlaşılmalıdır.

Barselona ve Girona'daki araştırmacılar tip-2 diyabet tedavisinin kardiyovasküler risk faktörleri ve komplikasyonların taranmasını içerdiğini belirttiler. Polinöropati taraması ve risk faktörlerinin saptanması özellikle periferik iskele ile ilişkili olduğundan periferik nöropatinin terminal evresindeki ülserleri önlemek için esastır.

Araştırmacılar, yaşları 66.18±9.6 olup 12.7±9.31 yıldır diyabetik olan 112 hasta ile çalıştılar. HbA1c düzeyleri %7.82±1.76 ve vücut kitle indeksleri 29.42±4.57 idi.

Diyabetik polinöropati taraması Michigan Nöropati Tarama Aracı (Michigan Neuropathy Screening Instrument) ile yapıldı. Polinöropati prevalansı ve riski Michigan Diyabetik Nöropati Puanı (Michigan Diabetic Neuropathy Score),

Nöropati Semptom Ölçeği (Neuropathy Symptom Scale) ve Nöropati Yeti Yitimi Puanı (Neuropathy Disability Score) ile değerlendirildi. Kardiyovasküler risk faktörleri de değerlendirildi.

Michigan Nöropati Tarama Aracı hastaların %66.1'inde patolojik puanlar verdi. Nöropati Semptom Ölçeği ve Nöropati Yeti Yitimi Puanı %48.6'sında diyabetik polinöropatiyi göstermiştir. Hastaların %75'inde iki ya da daha fazla kardiyovasküler risk faktörü vardı.

İstatistiksel analiz diyabetik polinöropati ile dislipidemi arasında belirgin bir korelasyonu göstermiştir. Trigliserid düzeyi de diyabetik polinöropati ile korelasyon halindedir. Kardiyovasküler risk faktörleri sayısı ile metabolik kontrolün kötü olması (HbA1c %8 den düşük) arasında da korelasyon vardır.

Endocrinology Nutrition 2002; 49(10): 316-321

Lipodistrofi ve Dislipidemili HIV-Pozitif Hastalar İçin Yararlı Aerobik Çalışma

Aerobik çalışma lipodistrofi ve dislipidemili HIV-pozitif hastalarda viseral yağ, lipid bozuklukları, bazal kan laktatı ve koroner kalp hastalığı göstergelerini azaltır. Araştırmacılar 17 lipodistrofik ve iki dislipidemik HIV-pozitif hasta ile hafif aerobik çalışmadan dört ay önce ve sonrasında çalıştılar. Bisiklet ergometresinde maksimum egzersiz testi kişilerin çalışma kapasitelerini saptamak için kullanıldı. Bilgisayarlı tomografi taraması toplam, viseral ve derialtı yağ dokusunu ölçmek için kullanıldı. 12 saat açlıktan sonra total ve yüksek yoğunluklu lipoprotein (HDL), kolesterol, trigliserid, laktat, insülin ve glikoz ölçüldü. Dört haftalık çalışma sonrasında aerobik form-

da belirgin bir düzelme görüldü ve özellikle viseral düzeyde olmak üzere total yağ dokusu %12.8 azaldı. Çalışmayı takiben total kolesterol düzeyinde %23, trigliserit düzeyinde %43 ve laktat düzeyinde %19 azalma gözlemlendi. Total kolesterol/yüksek yoğunluklu lipoprotein (HDL) oranı ve trigliserit/yüksek yoğunluklu lipoprotein (HDL) oranı da aerobik egzersizle düşürüldü. İnsülin direnç göstergelerinde belirgin değişiklik görülmedi. Dört haftalık egzersiz, koroner kalp hastalığı görülme riskini %13 oranında düşürmüştür. Düzelmenin en fazla olduğu kişiler, başlangıçta lipid düzeyleri daha yüksek olanlardı.

Diabetes Metab 2002; 28(5): 397-404

Minimal İnvaziv Timektominin Uzun Dönemde Tatminkar Sonuçları

ABD'deki araştırmacılar Miyasteni Gravis için video yardımcı timektominin uzun dönemdeki klinik sonuçlarını kabul edilebilir bulmuşlardır.

Bu bozuklukta uygulanan standart cerrahi yaklaşımda minimal invaziv bir seçenek olan video yardımcı timektomi 1992 yılında tanıtılmıştır. Deneyim sınırlı olup hasta izlemleri kasıdır.

Texas Dallas, Kardiyopulmoner Araştırma Bilim ve Teknoloji Enstitüsü'nden Dr. M. Savcenko ve ark. bu tekniği geliştirileştirmek için ilgili deneyimlerini geliştirerek güncelleştirmeyi araştırdılar.

Çalışmaya Mart 1992-Mart 2002 tarihleri arasındaki 10 yıl boyunca enstitüde miyasteni gravis için video yardımcı timektomi uygulanmış 38 hasta katıldı. Bu hastalardan ikisinin izlemi sürdürülemedi.

Araştırmacılar geriye kalan 14'ü erkek, 22'si kadın ve

yaş ortalamaları 41.2 olan 36 hasta ile analizleri yaptılar. Ameliyat öncesi klinik durumu değerlendirmek için araştırma ekibi Miyasteni Gravis Vakfı'nın yakın zamanda önerdiği Klinik Sınıflamayı kullandı. Ameliyat sırasında mortalite ya da uzun dönemde morbidite gözlenmedi. 38 hastadan birinde (%2.6) kanama nedeniyle sınırlı torakotomiye dönülmesi gerekmişti.

Hastanede kalış süresi ortalaması 1.64 gün (0.7 günlük bir aralıktaki), izlem ise 4-126 ay arasındaydı (ortalama 53.24 ay).

Araştırmacılar 36 hastanın 30'unda klinik düzelme saptadılar (%83). 36 hastadan 5'i tam sabit remisyondaydı (%14).

Eur J of Cardio-Thoracic Surg 2002 Dec; 22(6): 978-83

Manyetik Rezonans Görüntüleme Psikoz Riski Olan Hastaları Saptayabilir

Beynin gri maddesinin manyetik rezonans görüntüleme (Magnetic Resonance Imaging=MRI) ile incelenmesi psikoz geliştirme riski yüksek olan kişilerin erken evrede saptanmasına yardım edebilir.

Avustralya Melbourne Üniversitesi Bi-lişsel Nöropsikiyatri Araştırma ve Akademi Birimi'nden Dr. Christos Pantelis ve ark. "Daha sonra psikoz geliştirilebilecek yüksek risk grubundaki kişileri diğerlerinden ayırt etmek için MRI kullanımını henüz bebeklik çağındadır ve manyetik rezonans görüntülemenin tanı aracı olarak kullanılabilceğini söylemek için henüz çok erkendir" diye uyarıda bulunmuşlardır. Araştırmalarını Cambridge Üniversitesi Psikiyatri Enstitüsü'ndeki meslektaşları ile yürütmüşlerdir.

Büyük psikotik bozukluklarda beyinde yapısal anormallikler olduğu konusunda fikir birliği vardır ve araştırmacılar "bu anormalliklerin hastalığın başlangıcından önce var olup hastalık sürecinde geçici olarak sabitleştiği ya da ilerlediği konusunun" tartışmalı olduğunu bildirmişlerdir.

Araştırmacılar psikozun prodromal belirtilerine sahip 75 kişide beyin yapısını kesitsel ve uzunlamasına incelemek için MRI kullandılar. En az 12 aylık izlem sonunda 23 kişide (%31) psikoz gelişirken 52 kişide (%69) psikoz görülmedi.

Araştırmacılar daha sonra bu iki grubun MRI verilerini karşılaştırdılar. Uzunlamasına karşılaştırmada, yüksek risk grubundaki kişilerden 21'i en az 12 ay son-

ra tekrar MRI ile tarandı. Bunlardan 10 kişide psikoz gelişmişti. Daha sonra her grupta başlangıç ve izlem MRI verileri karşılaştırıldı.

Kesitsel karşılaştırmada, psikoz geliş-tiren kişiler sağ mediyal temporal, lateral temporal, inferior frontal korteks ve iki taraflı singulat kortekste daha az gri maddeye sahipti. Uzunlamasına karşılaştırmada psikoz geliştiren kişilerde tekrar tarama yapıldığında sol parahipokampal, fuziform, orbitofrontal, serebellar korteks ve singulat gyruslarda gri maddede azalma gözlemlendi.

Psikoz geliştirmeyen kişilerde uzunlamasına değişiklikler serebellum ile sınırlıydı.

Dr. Pantelis ve meslektaşları "İlerleyici değişikliklerin açık psikotik semptomların ortaya çıkışından önce başlamış olabileceği olgusu psikotik bozuklukların tedavisi için önemli açılımlara sahiptir"sonucuna varırlar."Başlangıç tedavisinin gecikmesinin prognozu kötüleştirdiğine dair kanıt olmasına karşın günümüzde klinisyen hastanın psikotik bir bozukluğu olduğuna inanmaya kadar tedavi uygulanmamaktadır". Bu veriler nöroanatomik değişikliklerin daha önceden ya da psikozu geçiş sırasında gelişmiş olabileceğini ileri sürmektedir ve bu durum açık psikotik semptomlar ortaya çıkmadan önce müdahale edilebilir olasılığını artırır ve altta yatan patolojik süreci etkileyebilir.

Lancet, online December 10, 2002

Yeni Firça Biyopsisi Servikal Patolojide Etkili ve Daha Az Ağrılı

Yeni bir spiral biçimli doku örneği alma fırçası, servikal patolojileri saptamada standart punç biyopsisi gibi iş görüp yeterli örnek toplamaktadır.

Kaliforniya Üniversitesi Jinekolojik Onkoloji Departmanından Irvine, ayrıca bu sert ve kısa spiral biçiminde ekto servikal fırça biyopsisinin hastalarda daha az ağrı ve kanamaya yol açtığını bildirmektedir.

Dr. B. J. Monk ve arkadaşları tarafından iki yaklaşımın karşılaştırılmasında servikal intraepitelial neoplazisi olan kadınlarda transformasyon bulunan bölgeye geniş rezeksiyon uygulanmadan önce kolposkopi ile saptanmış lezyona transeptitelial fırça biyopsisi uygulandı. Daha sonra kalan parçaya standart punç biyopsisi yapıldı.

Fırça biyopsisi örnekleri sıvı bazlı sitoloji ve hücre bloğu teknikleri uygulanarak işlem gördü ve tanı üç patoloğ tarafından fikir birliğine varılarak kondu. Bazal hücre içermeyen fırça örnekleri yetersiz kabul edildi. Daha sonra araştırmacılar, fırça ve punç biyopsi örneklerinin histolojik tanıları ve her iki yaklaşımda hastaların bildirdiği

ağrı ve hekimlerin bildirdiği kanamayı karşılaştırdılar.

Çalışmaya alınan 52 kadından 47'si çalışma protokolünü başarı ile tamamlamıştır. 8 fırça biyopsi örneği yetersiz bulundu.

39 kadında transformasyonlu bölgenin geniş ekzisionunda patolojik bozukluk saptandı (insan papilloma virüs/servikal intraepitelial neoplazi I ya da daha kötü); 32 kadında lezyonların derecesi yüksek ve daha kötüydü. Bu kadınların %53.1'inde punç biyopsi yüksek dereceli hastalıkla korelasyon sağlamıştı.

Fırça biyopsisi sonuçları hücre blok tekniği kullanılan kadınların %79.3'ünde yüksek dereceli hastalık ile korelasyon sağlarken, likit sitoloji tekniği kullanılan kadınlarda bu oran %76.7 idi. Ayrıca fırça biyopsisi ile belirgin derecede daha az ağrı ($p < .001$) ve daha az kanama ($p < .001$) saptanmıştır.

Yazarlar yeterli örnek alınabildiğinden ve uygulayanın eğitiminden emin olunması gerektiğini eklemişlerdir.

Obstet Gynecol 2002 Dec; 100(6): 1276-84

Jeneralize Epilepsi ve Üreme İşlevi Bozukluğu İle Bağlantılı Valproat Kullanımı

Özellikle de idiyopatik jeneralize epilepsisi olup geçmişte valproat kullanma öyküsü olan hastalarda olmak üzere epilepsi hastası kadınlarda üreme işlevi bozukluğu riski artmıştır.

Columbia Üniversitesi Nöroloji Departmanı'ndan Martha J. Morrell tarafından yürütülen

çalışmada 18-40 yaş arasındaki 94 epilepsi hastası kadın epilepsi hastası olmayan 23 kadın ile ovulasyon siklusları açısından karşılaştırıldı. Epilepsi hastası kadınların 59'u lokalizasyonlu epilepsi, 35'i idiyopatik (primer) jeneralize epilepsi hastasıydı. Hastaların tümü sitokrom P450 enzimi üzerinde hiçbir

etkisi olmayan tek bir antiepileptik ilacı en az altı aydır kullanmaktaydı.

Kadınlar üç adet dönemleri boyunca izlenmişlerdir. Tümüne transvajinal ultrason ve endokrin ve metabolik ölçümler yapılmıştır. Siklusun 2. ve 5. gününde saat sekizden sonra tüm hastalardan luteinizan hormon araştırılmak üzere örnek alınmıştır.

Kontrol grubunda siklusların %10.9'unda, lokalize epilepsi hastaları grubunda siklusların %14.3'ünde ve idiyopatik jeneralize epilepsi hastaları grubunda siklusların %27.1'inde ovulasyon saptanamamıştır. Halen ya da önceki üç yıl içinde valproat kullanan kadınların %38.1'inde en az bir ovulasyonsuz siklus görülürken, valproat kullanma öyküsü olmayan kadınlarda bu oran %10.7 olarak gözlenmiştir.

Ovulasyon yetersizliğinin öngördürücülere idiyopatik jeneralize epilepsiyi, halen ya da

son üç yıl içinde valproat kullanma öyküsünü, serbest testesteron düzeyinin yüksek olmasını ve lüteinizan hormon salınım sayısının az olmasını içerir. Polikistik görünümlü overlerin varlığı ovulasyon yetersizliğinin öngördürücüsü değildir.

Yazarlara göre epilepsi hastası kadınlar ovulasyonsuz sıklusa eğilimlidir ve antiepileptik ilaçların kullanımı bu durumu artırmaktadır. Özellikle idiyopatik jeneralize epilepsisi olan ve valproat kullanan hastalarda ovulasyon yetersizliği, polikistik görünümlü overler, vücut kitle indeksi artışı ve hiperandrojenizm riski yüksektir. Epilepsi hastası kadınlar üreme işlev bozukluğunun dış belirtilerine sahip olmasalar da klinisyenler bu ilişkiyi akılda tutmalıdır.

Annals of Neurology 2002; 52 (6): 704-711

Donepezil Alzheimer Hastalığının Davranışsal ve Psikolojik Semptomlarını Düzeltir

Klinisyenler düşük düzeyde iritabilite ve ajitasyonu olan Alzheimer hastalarındaki demansın davranışsal ve psikolojik semptomlarının tedavisinde nöroleptik ilaçtan önce asetilkolinesteraz inhibitörlerini kullanmayı düşünmelidir.

İsrail'de, Abarbanel Ruh Sağlığı Merkezi'nden Dr. D. Paleacu ve ark. bu demans semptomlarına sahip Alzheimer hastalarının normal olarak nöroleptik ve sedatif ilaçlarla tedavi edildiğini ve bu ilaçların ciddi yan etkileri olabildiğini kabul etmişlerdir. Bununla birlikte, birkaç çalışma demansın davranışsal ve psikolojik semptomlarına sahip (BPSD) hastalarda asetilkolinesteraz inhibitörlerinin yararlı etkile-

ri olduğunu göstermiştir.

Araştırmacılar BPSD hastalarında donepezil monoterapisinin etkisini değerlendirdiler. Bellek ve Psikogeriyatri Polikliniğine başvuran ve altı ay boyunca donepezil verilen ardışık 28 hastayı çalışmaya aldılar.

Hastalara dört hafta boyunca günde 5 mg donepezil verildi. Daha sonra günlük 10 mg dozda sürdürüldü. Tedavinin etkisi Mini Mental Durum Muayenesi (Mini Mental State Examination=MMSE), Nöropsikiyatrik Anket (Neuro-Psychiatric Inventory=NPI) ve Klinik Global Değerlendirme Değişim Ölçeği'nin hasta yakını versiyonu (Clinical Global Impression of Change

Scale (CGIC) caregiver version) kullanılarak değerlendirildi.

Çalışmaya başlayan 28 hastadan 24'ü çalışmayı tamamladı ve bunlar arasında yalnızca 5 hasta için yetersiz yanıt nedeniyle ek olarak nöroleptik tedavi gerekti.

Araştırmacılar donepezil ortalama dozunu günde 9.10 mg (medyan 10 mg/gün) olarak hesaplamışlardır. Nöropsikiyatrik ankette 33.4 puandan 21.2 puana doğru anlamlı bir düzelmeye saptamışlardır. Çalışma sonunda CGIC ortalamasında 3 puan olacak biçimde orta derecede bir düzelmeye görmüşlerdir. Bilişsel puanlarda belirgin

bir fark olmamıştır.

Çalışmayı tamamlayanlar ile tamamlayamayanların karşılaştırılmasında NPI irritabilite ve ajitasyon altölçeğinde daha yüksek bir ortalama puan saptanmıştır; tamamlayamayan grup daha yaşlı olup, hastalık süreleri daha uzundu ve MMSE puanları daha düşüktü.

Üç yan etki bildirilmişti: baş parmak kırıgına yol açan bir bayılma ve iki hastada da zamanla düzelen mide-barsak şikayetleri.

Clinical Neuropharmacology 2002; 25 (6): 313-317